ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Монгол Улсын далайн захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/77/НА-СТА-ТӨА

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2023 он	Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Долгорсүрэн Утас: 261885 Цахим хаяг: dolgorsurenb@audit.gov.mn Аудитор: Ж.Мөнхтуул Утас: 261740 Цахим хаяг: munkhtuulj@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Гэрэлтэх бүртгэл Аудит ХХК Захирал А.Сарангэрэл Утас: 99884842 Цахим хаяг: Gereltekhburtgelaudit3@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.03.15 № 07/713

танай ____________-ны № ____________-т

МОНГОЛ УЛСЫН ДАЛАЙН ЗАХИРГААНЫ
ДАРГА Д.ОТГОНСҮРЭН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монгол Улсын далайн захиргааны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Монгол Улсын далайн захиргааны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын хөлөг онгоцны бүртгэлд 2023 онд нийт 382.2 мянган тонны даац бүхий 263 хөлөг онгоцыг бүртгэж, Ази, Номхон далайн бүс нутагт далайн тээврийн үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд тэдгээрт Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын хориг арга хэмжээг зөрчиж байгаа болон аливаа хууль бус үйл ажиллагаа явуулж буй хөлөг онгоцнуудыг бүртгэхээс сэргийлэх зорилгоор Олон улсын “Эс энд Пи Глобал” далайн тээврийн эрсдэлээс сэргийлэх бүртгэл, хяналтын мэдээллийн нэгдсэн системийг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлж, ашиглаж эхлээд байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд "төрийн байгууллага, албан газар" гэж байгууллагын статусыг тодорхойлсон боловч хөлөг онгоцны бүртгэлийн орлого буюу үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжиж, Зам тээврийн хөгжлийн сайдын баталсан орлого, зарлагын төлөвлөгөөг баримталж, улсын төсөвт жил бүр орлого төвлөрүүлдэг байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 3 зорилтын хүрээнд 76 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 92.2 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт нь бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр *\/төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**5,153,992,183.25**	**7,059,447,661.78**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**4,460,619,530.35**	**6,080,088,454.30**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**4,460,619,530.35**	**6,080,088,454.30**
31210	**Төгрөг**	**266,457,245.18**	**5,113,047,298.84**
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	266,457,245.18	5,113,047,298.84
31220	**Гадаад валют**	**4,194,162,285.17**	**967,041,155.46**
31223	Арилжааны банк дахь харилцах	4,194,162,285.17	967,041,155.46
33	**АВЛАГА**	**542,397,779.70**	**813,741,533.63**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	3,314,700.00	9,707,008.04
33500	**Бусад авлага**	**539,083,079.70**	**804,034,525.59**
33510	Байгууллагаас авах авлага	523,625,295.70	788,576,741.59
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	15,457,784.00	15,457,784.00
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**13,550,000.00**	**13,550,000.00**
34600	Урьдчилж гарсан зардал	13,550,000.00	13,550,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**137,424,873.20**	**152,067,673.85**
35400	**Хангамжийн материал**	**137,424,873.20**	**152,067,673.85**
35410	Бичиг хэргийн материал	55,863,250.00	56,491,140.00
35420	Аж ахуйн материал	10,777,335.00	10,777,335.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	936,000.00	936,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	6,687,389.65
35470	Бусад хангамжийн материал	69,848,288.20	77,175,809.20
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,267,385,828.96**	**1,495,296,651.65**
37	**УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ**	**190,192,000.00**	**190,192,000.00**
37330	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	190,192,000.00	190,192,000.00
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,077,193,828.96**	**1,116,211,591.65**
39200	**Биет хөрөнгө**	**1,060,007,328.96**	**1,100,983,591.65**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	697,043,130.34	696,999,408.34
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(65,995,266.99)	(97,933,974.87)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	676,880,201.74	760,430,201.74
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(387,225,453.41)	(467,980,922.54)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	198,924,381.00	266,961,135.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(85,974,060.26)	(94,700,649.87)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	46,880,274.00	58,667,822.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,525,877.46)	(21,459,428.15)
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**17,186,500.00**	**15,228,000.00**
39301	Програм хангамж	13,890,000.00	11,118,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,151,500.00)	(8,338,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,448,000.00	12,448,000.00
39400	**Дуусаагүй барилга, байгууламж**	**-**	**188,893,060.00**
39401	Дуусаагүй барилга, байгууламж	-	188,893,060.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**6,421,378,012.21**	**8,554,744,313.43**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,067,386.45**	**122,806,969.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,067,386.45**	**122,806,969.00**
41300	**Өглөг**	**1,067,386.45**	**122,806,969.00**
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	-	13,900,000.00
41360	**Бусад өглөг**	**959,704.49**	**108,906,969.00**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	98,911,969.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	9,995,000.00
41363	Татварын өглөг	959,704.49	-

5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**6,420,310,625.76**	**8,431,937,344.43**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**6,420,310,625.76**	**8,431,937,344.43**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	231,164,305.84	231,164,305.84
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	231,164,305.84	231,164,305.84
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**6,189,083,859.92**	**8,201,061,840.59**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,362,105,627.59	6,189,083,859.92
51220	Тайлант үеийн үр дүн	2,826,978,232.33	2,011,977,980.67
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	62,460.00	(288,802.00)
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**6,421,378,012.21**	**8,554,744,313.43**

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**4,161,516,812.57**	**6,089,526,562.77**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**4,161,300,661.57**	**6,089,526,562.77**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**4,161,300,661.57**	**6,089,526,562.77**
12000	Хүүгийн орлого	-	242,125,213.68
120009	Бусад орлого	5,220,038.90	36,785,087.73
120010	Борлуулалтын орлого (Цэвэр)	4,156,080,622.67	5,810,616,261.36
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**216,151.00**	**-**
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,922,080,731.27**	**3,631,885,020.87**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,922,080,731.27**	**3,631,885,020.87**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,616,183,385.07**	**3,220,646,814.72**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**737,148,246.65**	**1,161,825,002.01**
210101	Үндсэн цалин	596,589,240.05	830,776,774.45
210102	Нэмэгдэл	70,839,006.60	188,565,477.56
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	69,720,000.00	120,615,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	21,867,750.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**89,886,219.28**	**141,996,398.98**
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,194,937.93	96,697,982.48
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,194,710.35	11,324,604.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,755,768.23	9,059,683.24
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,430,982.09	2,264,920.91
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,309,820.68	22,649,208.16
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**64,410,220.00**	**231,642,307.52**
210301	Гэрэл, цахилгаан	-	2,428,307.52
210304	Байрны түрээс	64,410,220.00	229,214,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**111,269,905.83**	**199,106,930.51**
210401	Бичиг хэрэг	8,350,800.00	13,661,775.11
210402	Тээвэр, шатахуун	37,005,680.45	77,113,091.58
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	49,490,220.38	42,455,946.82
210404	Ном, хэвлэл	3,788,030.00	245,180.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	3,946,500.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	12,635,175.00	61,684,437.00
2105	**Нормативт зардал**	**-**	**376,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	376,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**15,440,468.00**	**43,210,830.00**
210604	Урсгал засвар	15,440,468.00	43,210,830.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**137,454,649.00**	**421,162,732.53**
210701	Гадаад албан томилолт	108,887,955.00	313,467,358.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,641,900.00	76,183,676.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	16,924,794.00	31,511,698.53
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**175,067,695.89**	**737,330,011.75**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	159,612,288.27	637,772,448.98
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	7,000,000.00	64,035,618.53
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	9,851,510.35
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	797,169.00	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	56,100.00	651,787.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,274,600.00	21,908,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	29,224.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,327,538.62	3,081,422.89
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**285,505,980.42**	**283,996,601.42**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	122,364,044.00	126,856,016.11
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	18,560,000.00	4,886,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	144,581,936.42	152,254,585.31
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**305,897,346.20**	**411,238,206.15**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**50,281,195.20**	**91,268,206.15**
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	50,281,195.20	91,268,206.15
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**25,616,151.00**	**69,970,000.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2,350,000.00	2,300,000.00

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,000,000.00	960,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,050,000.00	66,710,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**230,000,000.00**	**250,000,000.00**
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	230,000,000.00	250,000,000.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**2,239,436,081.30**	**2,457,641,541.90**
IV	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	**587,542,151.03**	**70,223,745.19**
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	587,542,151.03	70,223,745.19
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**-**	**515,887,306.42**
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	-	515,887,306.42
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**2,826,978,232.33**	**2,011,977,980.67**

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр *IтөгрөгөөрII*

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**231,164,305.84**	**62,460.00**	**3,362,105,627.59**	**3,593,332,393.43**
2	**Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт**	**-**	**-**	**-**	**-**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**231,164,305.84**	**62,460.00**	**3,362,105,627.59**	**3,593,332,393.43**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**-**	**-**	**2,826,978,232.33**	**2,826,978,232.33**
10	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**231,164,305.84**	**62,460.00**	**6,189,083,859.92**	**6,420,310,625.76**
11	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**231,164,305.84**	**62,460.00**	**6,189,083,859.92**	**6,420,310,625.76**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	**-**	**-**	**-**	**-**
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**231,164,305.84**	**62,460.00**	**6,189,083,859.92**	**6,420,310,625.76**
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	**-**	(351,262.00)	**-**	(351,262.00)
19	Тайлант үеийн үр дүн	**-**	**-**	2,011,977,980.67	2,011,977,980.67
20	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**231,164,305.84**	**(288,802.00)**	**8,201,061,840.59**	**8,431,937,344.43**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,644,308,777.53**	**5,334,612,306.28**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,644,092,626.53**	**5,334,612,306.28**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**3,644,092,626.53**	**5,334,612,306.28**
120002	Хүүгийн орлого	-	242,125,213.68
120003	Торгуулийн орлого	-	-
120009	Бусад орлого	9,305,500.00	32,320,340.58
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	3,634,787,126.53	5,060,166,752.02
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	**216,151.00**	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	216,151.00	-
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,837,423,923.96**	**3,384,999,339.29**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,837,423,923.96**	**3,384,999,339.29**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,530,526,577.76**	**2,849,181,998.94**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**755,776,909.17**	**1,166,097,224.37**
210101	Үндсэн цалин	628,576,909.17	1,159,371,974.37
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	66,400,000.00	-
210105	Гэрээт ажлын хөлс	60,800,000.00	6,725,250.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**90,091,844.33**	**142,217,688.26**
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,262,454.15	96,697,982.48
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,207,347.53	11,324,604.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,765,878.03	9,059,683.24
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,441,469.52	2,264,920.91
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,414,695.10	22,870,497.44
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**76,160,220.00**	**227,742,960.49**
210301	Гэрэл, цахилгаан	-	1,278,960.49
210304	Байрны түрээс	76,160,220.00	226,464,000.00
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн	-	-
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**89,151,070.26**	**135,239,404.45**
210401	Бичиг хэрэг	7,917,590.00	13,232,123.63
210402	Тээвэр, шатахуун	34,476,013.00	67,629,450.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	40,311,837.26	42,155,946.82
210404	Ном, хэвлэл	5,867,830.00	545,180.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	577,800.00	11,676,704.00
2105	**Нормативт зардал**	-	**376,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	376,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**13,971,118.00**	**65,585,420.00**
210602	Тавилга	-	10,874,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	6,377,840.00
210604	Урсгал засвар	13,971,118.00	48,333,080.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**139,739,201.00**	**427,576,075.53**
210701	Гадаад албан томилолт	107,930,067.00	311,403,958.00
210702	Дотоод албан томилолт	13,780,150.00	89,090,076.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	18,028,984.00	27,082,041.53
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**156,201,421.01**	**521,739,545.79**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	141,275,399.79	446,477,501.13
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	7,000,000.00	43,189,647.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	9,975,199.35
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	467,499.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	1,704,787.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,274,600.00	16,613,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	29,224.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,139,922.22	3,750,187.31
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**209,434,793.99**	**162,607,680.05**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	190,874,793.99	155,022,180.05
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	18,560,000.00	7,585,500.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**306,897,346.20**	**535,817,340.35**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**50,281,195.20**	**215,943,340.35**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	-
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	50,281,195.20	215,943,340.35

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**26,616,151.00**	**69,874,000.00**
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	216,151.00	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	3,350,000.00	5,650,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,000,000.00	20,864,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	10,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,050,000.00	33,360,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**230,000,000.00**	**250,000,000.00**
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	230,000,000.00	250,000,000.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**1,806,884,853.57**	**1,949,612,966.99**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**150,109,700.00**	**372,880,770.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**150,109,700.00**	**372,880,770.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**150,109,700.00**	**372,880,770.00**
220001	Барилга байгууламж	-	28,614,450.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	116,958,800.00
223001	Бусад хөрөнгө	-	67,028,910.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	150,109,700.00	160,278,610.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**(150,109,700.00)**	**(372,880,770.00)**
VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН**	**587,542,151.03**	**42,700,909.78**
14	**Бусад эх үүсвэр**	**587,542,151.03**	**42,700,909.78**
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	587,542,151.03	42,700,909.78
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**2,244,317,304.60**	**1,619,433,106.77**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,216,302,225.75	4,460,619,530.35
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,460,619,530.35	6,080,088,454.30

2.5 Орлого зарлагын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр */төгрөгөөр/*

№	Үзүүлэлт	2023 оны		Зөрүү	Хувь
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	2	3	4	5	6
А	Хөлөг онгоцны бүртгэлийн орлого	4,273,849,600.00	5,810,616,261.36	1,536,766,661.36	136.0
Б	Техник хяналт гэрчилгээний орлого	3,500,000.00	4,329,500.00	829,500.00	123.7
В	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	-	242,125,213.68	-	100.0
Г	Бусад орлого	17,935,400.00	32,320,340.58	14,384,940.58	180.0
Нийт дүн		**5,243,392,500.00**	**6,089,526,562.77**	**1,551,981,101.94**	116.1
1	Цалин хөлс	846,780,000.00	897,827,824.37	(51,047,824.37)	106.0
2	Цалингийн нэмэгдэл, урамшуулал	268,269,400.00	268,269,400.00	-	100.0
3	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	139,465,900.00	142,217,688.26	(2,751,788.26)	101.9
5	Бичиг хэргийн зардал	9,500,000.00	13,232,123.63	(3,732,123.63)	139.3
7	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх эд зүйлс	850,000.00	11,676,704.00	(10,826,704.00)	1,373.0
8	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	45,800,000.00	65,585,420.00	(19,785,420.00)	143.2
9	Түрээсийн зардал /байр, тоног төхөөрөмж/	200,100,000.00	227,742,960.49	(27,642,960.49)	113.8
10	Ном, хэвлэл	150,000.00	-	150,000.00	-
11	Шатахууны зардал	69,711,200.00	67,629,450.00	2,081,750.00	97.0
12	Даатгалын зардал			-	-
13	Утас, интернэтийн зардал	69,300,000.00	42,155,946.82	27,144,053.18	60.8
14	Томилолтын зардал /унаа, буудал, хоол/	441,910,000.00	427,576,075.53	14,333,924.47	96.7
15	Бусад зардал	37,900,000.00	921,180.00	36,978,820.00	2.4
16	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшууллын зардал	659,100,000.00	69,874,000.00	589,226,000.00	10.6
17	Банкны үйлчилгээний зардал	-	0.00	-	-
19	Хөрөнгө оруулалт	1,462,306,000.00	372,880,770.00	1,089,425,230.00	25.5
20	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	250,000,000.00	250,000,000.00	-	100.0
21	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал	534,950,000.00	521,739,545.79	13,210,454.21	97.5
22	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	158,600,000.00	144,742,680.05	13,857,319.95	91.2
23	Сургалтын зардал	70,000,000.00	17,865,000.00	52,135,000.00	
24	Аудит баталгаажуулалт,зэрэглэл тогтоох	7,000,000.00	0.00	-	-
25	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	221,700,000.00	215,943,340.35	5,756,659.65	97.4
Нийт дүн		**5,243,392,500.00**	**3,757,880,109.29**	**1,728,512,390.71**	71.6

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналтай холбоотой 386.5 сая төгрөгийн 1 алдаа[1] илэрснийг аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэж, баталгаажуулав.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хөлөг онгоцны бүртгэлийн бусад орлогын дансанд бүртгэж, тайлагнасан	1	386,531.0	-	-	1	386,531.0	1	386,531.0	-	-	-	-
Дүн	**1**	**386,531.0**	**-**	**-**	**1**	**386,531.0**	**1**	**386,531.0**	**-**	**-**	**-**	**-**

Аудитаар нийт 24.2 сая төгрөгийн 8 зөрчил[2] илэрснээс, 6.8 сая төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага өгч, 17.4 сая төгрөгийн 6 зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
НББББББ-ийг шинэчлэн боловсруулж, батлуулаагүй	1	-					1	-	-	-	-	-
Байгууллагын статусыг тодорхой болгох талаар дээд шатны байгууллагад шийдвэрлээгүй	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний усан замын	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

зогсоолын зарим ажил хэрэгжээгүй												
Буруутай албан тушаалтнаар байгууллагад учирсан хохирлыг төлүүлээгүй	1	15,457.8	-	-	-	-	1	15,457.8	-	-	-	-
Байгууллагын нэр дээр бүртгэлтэй эзэмших эрхтэй газрыг данс бүртгэлд тусгаагүй	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Бодитоор байхгүй хөрөнгийг данс бүртгэлд тусгасан	1	4,150.0	-	-	1	4,150.0						
Байгууллагаас тэтгэмж олгож, автомашины хохирлыг суутган авсан, автомашины тогуулийг байгууллагаас гаргасан	1	2,650.0	-	-	1	2,650.0						
Худалдан авалтыг төлбөрийн И баримтаар баталгаажуулаагүй байна.	1	1,966.0	-	-	-	-	1	1,966.0	-	-	-	-
Дүн	8	**24,223.8**	**-**	**-**	**2**	**6,800.0**	**6**	**17,423.8**	**-**	**-**	**-**	**-**

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 1,280.4 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс 1,277.8 сая төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 2.5 сая төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн	1	1,277,809.2	-	-	1	1,277,809.2	-	-
Дүн	**1**	**1,277,809.2**	**-**	**-**	**1**	**1,277,809.2**	**-**	**-**
Төрийн хэмнэлтийн хуультай холбоотой зөрчил								
Хөрөнгийг цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийгээгүй олж бэлтгэсэн	1	2,552.0	-	-			1	2,552.0
Дүн	**1**	**2,552.0**	**-**	**-**			**1**	**2,552.0**
Нийт дүн	**2**	**1,280,361.2**	**-**	**-**	**1**	**1,277,809.2**	**1**	**2,552.0**